

СТАНОВИЩЕ

Относно: Проект на Наредба за прием на деца в общинските самостоятелни детски ясли, детски градини и в подготвителните групи в общинските училища на територията на Столична община

С настоящото становище изразявам несъгласието си с отпадането на критерий т. 5 от чл. 18 на актуалната Наредба, а именно допълнителната точка, която се предоставя при кандидатстване в първа градинска група на деца, посещаващи общински самостоятелни детски ясли или частни детска ясла, регистрирани от СРЗИ на територията на Столична община най-малко 6 месеца преди записване.

Считам предложената промяна за незаконосъобразна, неоснователна и необоснована, за което излагам подробни съображения.

1. Отпадането на допълнителната точка противоречи на принципите за „Последователност и предвидимост“ съгласно чл. 13 от Административнопроцесуалния кодекс (АПК). Становището на Столична община до момента е било, че допълнителната точка цели постигането на известна равнопоставеност между посещаващи самостоятелни детски ясли и децата, посещаващи яслени групи в детски градини. Това се налага тъй като децата от самостоятелните детски ясли кандидатстват повторно за първа градинска група, докато децата от яслените групи на детските градини автоматично продължават в градинските групи по право¹. Предложението допълнителната точка да отпадне е израз на липса на последователност и предвидимост от страна на Столична община. В тази връзка следва да се отбележи, че **законосъобразността на обсъждания критерий е потвърдена от Върховния административен съд с Решение 2294/ 16.02.2012 г. по адм.д. 13534/2011 г.** В посоченото решение съдът изрично постановява, че допълнителната точка, която се предоставя на децата от самостоятелните детски ясли при кандидатстване в първа градинска група не е дискриминационен критерий, а ги компенсира спрямо децата в яслените групи на детските градини.²

В допълнение проектът за нова наредба предвижда промяната да влезе в сила от 01.03.2021 г., тоест от следващото голямо класиране. На практика това означава, че **на адресатите на наредбата не се предоставя никакъв срок да съобразят поведението си**

¹ виж Обобщената справка от 22.01.2019 г. за постъпилите предложения и становища по публикувания Проект на наредба за изменение и допълнение на актуалната наредба за прием на деца в общинските детски градини и в подготвителните групи в общинските училища на територията на столична община, достъпна на следния електронен адрес:
<https://www.sofia.bg/documents/20182/3986515/%D0%9E%D0%B1%D0%BE%D0%B1%D1%89%D0%B5%D0%BD%D0%B0+%D1%81%D0%BF%D1%80%D0%B0%D0%B2%D0%BA%D0%B0-%D1%81%D1%82%D0%B0%D0%BD%D0%BE%D0%B2%D0%B8%D1%89%D0%B0-%D0%9D%D0%B0%D1%80%D0%B5%D0%B4%D0%B1%D0%B0-%D0%94%D0%93-2019-01-22.pdf/fa300edb-4869-4b48-be94-df73fdcf3576>

² Решение 2294/ 16.02.2012 г. на ВАС по адм.д. 13534/2011 г. -
<http://www.sac.government.bg/court22A.nsf/d6397429a99ee2afc225661e00383a86/c22583660052f5ecc22579a2002e55e8?OpenDocument&fbclid=IwAR025EHcrH0ggheTi9cWLYJ7It0jsFwn4uK4smkk5XcgsDdaCzUehlUnSs4>

с новите критерии и правила. Не се предвижда изключение дори за адресатите в „заварено положение“ (децата от набор 2018 г. и 2019 г.), които са приемани по настоящите правила и критерии. За сравнение намерението за въвеждане на критерия „уседналост“ в новата наредба бе публично оповестено от заместник-кмет на Столична община доц. д-р Тодор Чобанов още преди приемането на актуалната наредба, тоест през февруари 2019 г.³

По отношение на децата, посещаващи регистрирани от СРЗИ частни ясли, има и други два аспекта, които трябва да се вземат под внимание. От една страна това е значителният финансов ресурс, който родителите са отделили, за да посещава детето им именно такава ясла с цел да получи допълнителна точка при кандидатстването в първа градинска група и съответно да има по-голям шанс да бъде прието. От друга страна предвид малкия брой такива ясли в София, в повечето случаи посещението на детето в конкретната ясла е свързано с изминаването на големи разстояния в града и губенето на много време в пътуване. Премахването на тази точка на практика ще обезсмисли съзнателните усилия, време и финансов ресурс на много родители да увеличат шансовете на децата си да бъдат приети в държавни детски градини.

- 2. Непредвиждането на изключение за влизането в сила на новата наредба по отношение на адресатите в заварено положение (децата от набор 2018 г. и 2019 г.) противоречи на принципа на „съразмерност“ съгласно чл. 6, ал. 3 АПК.** Според посочената разпоредба когато с административен акт се засягат права на гражданите, прилагат се онези мерки, които са по-благоприятни за тях. В случая на адресатите в заварено положение, посещаващи самостоятелни детски ясли или регистрирани от СРЗИ частни ясли, се отнема правото да получат допълнителна точка при кандидатстване в първа градинска група. Ето защо по силата на принципа на съразмерност в наредбата следва да се предвиди, че промяната не се отнася за заварените случаи. За тях приложим би трябвало да е бъде актуалният по-благоприятен режим.
- 3. В проекта за нова наредба липсват мотивите и целите за премахване на допълнителната точка по т. 5.** Декларирано е желание да се постигне равнопоставеност между децата при кандидатстване. По-горе бе посочено, че именно тази точка допринася за постигането на тази равнопоставеност. В този смисъл премахването ѝ ще доведе единствено до по-голяма неравнопоставеност между децата.

Предвид изложеното моля:

- 1. Допълнителната точка по критерий т. 5 от чл. 18 на актуалната Наредба, приложим при кандидатстване в първа градинска група, да се запази.**
- 2. Алтернативно моля премахването на допълнителната точка да влезе в сила при кандидатстването през 2023 г., тоест при кандидатстването в първа градинска група на**

³ за пример статия по темата в сайта www.dariknews.bg от 14.02.2019 г., достъпна на следния ел.адрес: <https://dariknews.bg/novini/bylgariia/priemyt-v-gradini-v-sofiia-s-tri-tochki-za-postoianen-adres-dve-za-nastoiashit-2148090>

децата, родени през 2020 г. Така ще се приложи подходът, по който бе въведен критерият „уседналост“ като на адресатите на наредбата се даде достатъчен период от време (две години) да съобразят поведението си в предвижданите промени.

В случай, че бъде прието предложението за премахване на точката от 2023 г., с него следва да отпадне и автоматичното преминаване на децата от яслени групи на детските градини в градинските групи по право. Това е единственият начин, по който ще се постигне равнопоставеност между децата, кандидатстващи в първа градинска група. Друг положителен ефект ще бъде, че ще се преустанови порочната практика родители да записват децата си в самостоятелни детски ясли само с цел да получат допълнителна точка при кандидатстване в първа градинска група без детето реално да посещава яслата.

3. **Ако и второто предложение не бъде прието, моля да се предвиди изключение за заварените случаи, включващи децата от набор 2018 г. и 2019 г., посещаващи самостоятелни детски ясли или регистрирани от СРЗИ частни ясли, които да ползват допълнителна точка при кандидатстване в първа градинска група.**

Като допълнение бих искала да спомена, че намирам нередности и **в критерий т.1 свързан с допълнителните точки за уседналост, които са предвидени при кандидатстване в яслени групи в самостоятелни детски ясли и детски градини и първа градинска група в детска градина.**

Както вие сам заявявате пред медиите „От години най-голям е недостигът в яслени групи“⁴, а именно там поставяте децата в ситуация, в която получават бонус за обстоятелство, което се случва години преди тяхното раждане или по-просто казано, „нероден Петко“ трупа уседналост 2-3 години преди да се роди (преди дори да е бил заплануван), за да може да влезе в ясла.

Като критерий се взема адреса на родителите, а не на детето, тъй като никое от децата кандидатстващи за ясла или 1-ва градинска група, не е родено „през последните над 3 години“. **Затова моля и за ясла и първа градинска група да се използва адреса на детето, за да може в действителност децата да са равнопоставени.** Ако с този критерий целите да увеличите средната възраст, на която българката ражда първото си дете, сте на прав път, защото явно планирането и постоянната адресна регистрация трябва да се случат доста преди детето да се е родило.

Подкрепям идеята за уседналост, но не и уседналост, която да е по-голяма от възрастта на детето. Също така факта, че „голямо класиране“ има само веднъж годишно ощетява хора, които са сменили адреса си през втората половина на годината (след месец май).

⁴ Цитатът е о статия по темата от 23 август 2020, която е достъпна на следния ел.адрес:

<https://www.pariteni.bg/novini/obrazovanie/kak-shte-smiatat-tochkite-za-priem-detska-gradina-ot-dogodina-236185>

Ще си позволя да илюстрирам с пример. Преди да реша да създавам семейство съм живяла на квартира, съответно не съм имала постоянен адрес на територията на Столична община. Преди да се роди детето ми, купувам жилище и сменям адреса си през месец август 2018, към начало на учебната 2021/2022 адресната ми регистрация ще отговаря на „ – постоянен адрес на територията на Столична община – през последните над 3 години“, НО към момента на класиране няма да отговаря на това услови и съответно ще трябва да получа 1 точка по-малко. По този начин ощетявате всички, които са сменили адреса си в годината на раждане на детето си, НО след датата на класиране. Затова още веднъж моля, **да се използва адреса на детето и ако няма възможност за поне 2 големи класирания през годината, то нека адресната регистрация да дава точки спрямо годината на промяна, без значение, в кой месец се е случила, също както не отчитате, месеца на раждане на детето.**

Като заключение държа да подчертая, че промяната на критериите, по никакъв начин не решава проблем с липсата на места в детските заведения, а само го задълбочава, защото поставя родителите в постоянна несигурност. Моля като допълнение към наредбата да включите и точка според, която се задължавате да НЕ ПРОМЕНЯТЕ критериите в следващите НАД 3 ГОДИНИ, за да дадете шанс на родителите да планират и евентуално следващо дете.

Надявам се предложенията ми да бъдат приети!

С уважение,

Надя Маринова